

vergadering **C122 – ECO16**

zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Economisch
Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid,
Werk en Sociale Economie

van 2 februari 2012

INHOUD

Interpellatie van de heer Jan Penris tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het niet aantrekken van mogelijke Duitse chemie-investeringen - 57 (2011-2012)	
Vraag om uitleg van mevrouw Güler Turan tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over Petroplus - 931 (2011-2012)	3
Vraag om uitleg van mevrouw Gwenny De Vroe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de concurrentiepositie van de luchthavenregio Zaventem - 750 (2011-2012)	
Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de uitvoering van het Strategisch Actieplan voor de Reconversie en Tewerkstelling in de Luchthavenregio (START) - 908 (2011-2012)	13
Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over intergewestelijke samenwerking in functie van ondernemingen in moeilijkheden - 910 (2011-2012)	20
Vraag om uitleg van de heer Matthias Diependaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de uitbouw van een uniek loket - 913 (2011-2012)	22
■	

Voorzitter: mevrouw Patricia Ceysens

Interpellatie van de heer Jan Penris tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het niet aantrekken van mogelijke Duitse chemie-investeringen - 57 (2011-2012)

Vraag om uitleg van mevrouw Güler Turan tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over Petroplus - 931 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, dat u mevrouw Turan haar vraag om uitleg aansluitend laat stellen, bewijst dat u zeer soepel bent. In andere commissies zou misschien worden gezegd dat mijn interpellatie dermate lokaal is dat het onderwerp in feite niet aan bod mag komen. Ik noem geen namen. De voorzitter van het Vlaams Parlement heeft het alvast moeilijk met de lokale insteek.

Ik wil het debat opentrekken. Het gaat niet enkel om deze ene firma, BASF, of om de belangrijke Antwerpse chemiecluster, na Houston in Texas de tweede belangrijkste van de wereld. Het gaat om de chemische industrie in Vlaanderen in het algemeen.

Om die sector wat te duiden en het belang te onderstrepen, wil ik even de op regelmatige basis door essenscia gepubliceerde cijfers in herinnering brengen. Ik weet uiteraard dat de minister-president minstens even goed vertrouwd is met dit dossier als ikzelf.

De omzet van de sector bedraagt 45 miljard euro. De sector zorgt voor 92.000 directe en 158.000 indirecte arbeidsplaatsen. De chemiesector in de brede zin vertegenwoordigt 34,5 procent van onze export. De investeringen in de sector zijn steeds zeer groot geweest. In 2009 ging het nog om 1,43 miljard euro. Wat de inspanningen voor onderzoek en ontwikkeling betreft, vertegenwoordigt de sector de helft van alle in heel Vlaanderen geleverde inspanningen.

Dit is geen zuiver Antwerpse aangelegenheid. Dit verhaal heeft niet louter betrekking op één enkel bedrijf, BASF. Toch zijn we op 18 januari 2012 wat geschrokken. Die dag heeft de belangrijke industriereus BASF bekendgemaakt dat we een belangrijke investering van 1 miljard euro, die tot de tewerkstelling van honderd tot tweehonderd min of meer gespecialiseerde arbeiders had kunnen leiden, aan onze neus zien voorbijgaan. Het moederbedrijf heeft ervoor gekozen de zogenaamde TDI-installatie niet in Antwerpen, maar in Ludwigshaven in Duitsland te plaatsen. Voor de mensen die het begrip TDI niet kennen, wil ik even toelichten dat deze afkorting voor toluendi-isocyanaat staat. Er wordt in Antwerpen veel geproduceerd. Methyleendiphenyldi-isocyanaat (MDI) mogen we wel blijven maken. De kans om ook TDI te produceren, is ons niet gegund.

Op zich is dit een spijtige gebeurtenis. De Antwerpse economie en de Vlaamse economie in het algemeen hebben het de voorbije jaren niet al te gemakkelijk gehad. Een bepaalde krant heeft geschreven dat de regio een morele opdoffer heeft gekregen. Ik denk dat dit klopt.

Eerst hebben we Opel zien teloorgaan. Nu komt Petroplus BRC in de verdrukking. Mevrouw Turan zal hierover straks nog een vraag om uitleg stellen. We hebben banenverlies bij Alcatel en bij Nokia Siemens opgetekend. Van Hool heeft aangekondigd een belangrijk gedeelte van de productie naar het buitenland te verplaatsen. Vandaag hebben we het tragisch bericht gekregen dat bij Crown Cork, alweer in het Antwerpse, driehonderd werkplaatsen verloren dreigen te gaan.

Onze industrie heeft echt een probleem. We moeten dat probleem durven aan te pakken. De Duitsers hebben ons het signaal gegeven dat ons land of onze regio blijkbaar niet zo interessant is als de regio's in eigen land. En dan is de vraag: waarom? Heeft dat te maken

met de loonkostenhandicap zoals door sommigen, onder meer de vakbonden, werd gesuggereerd? Ja, dat kan een element geweest zijn in het debat. Wij, Vlamingen, moeten grip krijgen op dat loonkostenverhaal. Minister-president, ik weet ook wel dat het een federale aangelegenheid is. Het zou echter toch niet slecht zijn indien we daar grip op zouden krijgen. Welke inspanningen doet u om daar grip op te krijgen?

Het zou ook kunnen dat andere elementen hebben meegespeeld. De hoofdzetel in Duitsland is niet heel duidelijk wat de communicatie betreft. Zij zeggen niet dat de loonkostenhandicap de enige reden is. Zij zeggen dat er meerdere elementen hebben gespeeld. Welke elementen zijn dat dan? Zou het kunnen – zoals sommige kranten en gespecialiseerde tijdschriften beweren – dat de energiekost in Vlaanderen te hoog is? Als je de energiefactuur van een Duitse site vergelijkt met wat de mensen hier in Antwerpen en Vlaanderen voor vergelijkbare prestaties aan energiefacturen moeten ophoesten, is de rekening snel gemaakt. Zou het niet kunnen dat we daar onze verantwoordelijkheid moeten nemen? Is Vlaanderen op dat vlak voor een stuk niet mee bevoegd?

Zou het kunnen dat de fiscale politiek in ons land niet is wat ze zou moeten zijn? We hebben inderdaad de notionele aftrek, maar volstaat die voor een ‘decision maker’ in Duitsland? Volstaat het personeelsaanbod in Vlaanderen? Zijn we in staat om een snelgroeiende markt twee- of driehonderd gespecialiseerde arbeiders aan te bieden wanneer die opportuniteit zich voordoet? Is onze milieuwetgeving niet te complex? Zijn de vestigingsregels niet te ingewikkeld in vergelijking met de buurlanden, Duitsland in het bijzonder?

Minister-president, ik hoop dat u ons daarover uitsluitsel kunt geven. Ik kan me niet voorstellen dat u zo’n belangrijk investeringsdossier als dit niet nauwgezet of toch minstens in de marge mee opvolgt. Wanneer er signalen komen vanuit een hoofdzetel dat er zo’n belangrijke investering aankomt en dat er twee vestigingsplaatsen in overweging worden genomen – Ludwigshafen en Antwerpen –, kan ik me voorstellen dat de verantwoordelijke minister-president beslist dat dossier op te volgen. Hebt u dat dossier opgevolgd? Op welke manier hebt u dat opgevolgd en begeleid? Hoe hebt u het zien evolueren?

Een ander dossier geeft wat meer hoop. Total Fina heeft voorlopig aangekondigd dat Antwerpen in de shortlist blijft voor een investering van 800 miljoen tot 1 miljard euro voor nieuwe investeringen. Ik neem aan dat u ook dat dossier opvolgt. Op welke manier doet u dat? Welke lessen hebt u getrokken uit de ervaringen die u hebt opgedaan met BASF?

Minister-president, we moeten zulke dossiers in het algemeen van zeer nabij blijven opvolgen. Als er zulke signalen komen, moeten we alles bieden wat we te bieden hebben. U kennende, twijfel ik er niet aan dat dat uw bedoeling is. Ik vraag me af of uw goede bedoelingen niet werden doorkruist door andere dwingende omstandigheden. Ik zou die dan ook graag kennen.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Toen ik mijn vraag om uitleg over Petroplus indiende, beschikten we nog niet over veel informatie, noch over dat dossier, noch over andere. Vandaag kopt een krant in Antwerpen ‘Drama van Crown is drama van Antwerpen’. Het is eigenlijk ook een drama van Vlaanderen.

Vandaag kondigt Bekaert aan dat er in Vlaanderen 600 plaatsen zullen verdwijnen. Nu dreigen er ook 322 rechtstreekse banen verloren te gaan bij Crown. Misschien zijn ze zelfs al verloren. Bij Petroplus gaat het over meer dan 230 rechtstreeks tewerkgestelden. Als we er bij die drie bedrijven dan ook nog eens de onrechtstreeks tewerkgestelden bijtellen, hebben we te maken met 2000 mensen, families, die de komende dagen zwaar zullen worden getroffen. Ik heb hier een slecht gevoel bij. Het voelt aan als een déjà vu. Naar aanleiding van Opel hebben reeds zulke discussies gevoerd. Om die reden maak ik me zorgen.

Op het moment dat ik mijn vraag om uitleg over Petroplus indiende, schreef ik dat er in de berichtgeving sprake was van verkoop en dat er wat onduidelijkheid en paniek heerste bij de werknemers. Ik vroeg u welke initiatieven u zou nemen. Ondertussen weten we dat er ook bij Petroplus een gerechtelijk akkoord werd aangevraagd en dat er een curator werd aangesteld. Er circuleren inderdaad tegenstrijdige berichten.

De verkoopprocedure was, bij het indienen van mijn vraag, op 12 januari, al opgestart door het Franse Petit-Couronne. Eind vorig jaar was dat bedrijf in de problemen geraakt door het economisch moeilijke klimaat. Ze moesten een kredietlijn van 1 miljard dollar bevroeren. Verschillende raffinaderijen, waaronder die van Antwerpen, werden stilgelegd. De werknemers zijn, tot op vandaag, actief gebleven, in en rond het bedrijf zelf, weliswaar niet voor de productie, maar om onderhoud- en herstellingswerkzaamheden uit te voeren. Zo willen ze het bedrijf klaar houden voor een eventuele heropstart.

In totaal werken er 2500 mensen bij de Zwitserse groep in vijf raffinaderijen, verspreid over Engeland, Duitsland, Frankrijk en België. In Antwerpen worden er 230 mensen direct en 250 mensen indirect tewerkgesteld. Vorige week was er opnieuw sprake van interesse uit China. Ik dacht dat de Chinese vrienden van de minister-president ons weer kwamen redden. Voorlopig heb ik daar nog geen bericht van ontvangen. Zodra ik de Chinezen hoorde noemen, wist ik dat ik bij de minister-president moest zijn om er het fijne van te weten. Daarom ben ik hier nu. Ook heb ik vandaag gelezen dat er interesse is van een Zwitsers bedrijf. Het is goed dat er meerdere geïnteresseerden of investeerders zijn, al dan niet uit Duitsland. De Zwitserse investeringsgroep Klesch zou interesse hebben in drie raffinaderijen, die van Coryton, Ingolstadt en Couronne in Frankrijk. Het Antwerpse filiaal wordt niet genoemd, maar ook niet uitgesloten. Ze zijn absoluut niet geïnteresseerd in de Zwitserse afdeling. Antwerpen is noch genoemd als kansmaker, noch als een uitgesloten optie.

Voor Petroplus en de andere sluitingsdreigementen die er nu zijn, wil ik vragen of we iets hebben geleerd van de vorige crisis. U hebt actief stappen ondernomen en pogingen gedaan om Opel toch in Vlaanderen te houden. Daar moeten we u erkentelijk voor zijn, maar het is niet gelukt. Met de ervaring die u toen hebt opgedaan, wijs ik u op de drie dossiers die ik heb opgesomd, waar het nog niet verloren is.

Minister-president, wat kunt u doen? Welke stappen hebt u al ondernomen? Ik denk aan Chinese, Duitse of investeerders van waar dan ook. Misschien zijn er Vlaamse consortia geïnteresseerd. U hebt uiteraard al kennis genomen van al deze dossiers. Minister-president, hebt u al contacten gelegd en welke? Is er al wat meer duidelijkheid voor Petroplus? Ik neem aan dat u intussen contact hebt gehad met de curator van Petroplus. Kunnen we de werknemers en alle gezinnen die erbij betrokken zijn enig vooruitzicht geven? Een verkoop zal nu niet meer uit te sluiten zijn. De curator kan het niet eeuwig draaiende houden, dat is ook zijn doelstelling niet. Hebt u een opvangplan als het ergste zich zou voordoen? Wij maken ons zorgen.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: De bezorgdheid van de collega's is heel terecht, zowel over de tewerkstelling als de investeringen. Die is ongetwijfeld oprecht en ook zeer terecht. We moeten ons daarmee bezighouden. De minister-president heeft inderdaad de opdracht om die dossiers van zo dichtbij mogelijk op te volgen. Naar mijn mening heeft hij dat in het verleden ook altijd gedaan. Dat is goed.

Qua beleid zijn er inderdaad nog heel wat problemen. De heer Penris heeft er enkele genoemd. Loonkost is zeker een probleem, misschien ook de milieuwetgeving voor bepaalde bedrijven, net als prijzen van grondstoffen en prijzen van energie. Die zaken moeten worden aangepakt. Een deel zit federaal, een ander deel Vlaams. Er worden op dit moment dingen opgevolgd in het nieuw industrieel beleid, om daarop een antwoord te bieden.

Ik volg de redenering van beide collega's, maar ik wil een zeker pragmatisme in het debat brengen. Op de duur ga je alles in de schoenen van de overheid schuiven. Ik denk niet dat dat de bedoeling is, er zijn zaken waar de overheid geen vat op heeft.

Twee weken geleden ben ik op bezoek geweest bij Evonik in de Antwerpse haven. Ik denk dat dat het tweede grootste chemiebedrijf is in Antwerpen, in elk geval heel groot. Zij wezen op de grote sterkte van de chemiecluster in Antwerpen: al die bedrijven hangen aan elkaar met pijpleidingen, gebruiken elkaars restproducten en kopen van elkaar. Maar niet alle rest- of bijproducten zijn daar aanwezig. Alleen al omdat een bepaald product ergens anders aanwezig is, is het soms verstandiger om de investering daar te doen. Ik weet niet of dat er in de twee genoemde gevallen mee te maken heeft. Het kan evengoed liggen aan de loonkost en dergelijke. Maar we moeten voorzichtig zijn dat we daar niet op vooruitlopen. Mijnheer Penris, ik weet niet of dat bij TDI het geval is, maar we moeten toch opletten.

Het is onze taak om zo veel mogelijk in te zetten op onze sterktes. Die chemieclusters die aanwezig zijn, moeten we zo veel mogelijk uitbuiten. Onze zwaktes moeten we zo veel mogelijk minimaliseren. Dat gaat dan over een beleid voor de loonkost en dergelijke. In die zin volg ik de collega's absoluut.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Mijn opmerkingen zijn min of meer in dezelfde toonaard als die van de heer Diependaele. We hebben regelmatig dergelijke interpellaties bij grote bedrijfssluitingen of herstructureringen. Het zijn terechte bekommernissen en zorgen, en persoonlijke drama's voor wie erdoor getroffen wordt. Nog altijd krijgen we heel veel vacatures op onze arbeidsmarkt zeer moeilijk ingevuld. Ik ben er dus van overtuigd dat veel mensen die getroffen worden door deze herstructureringen, ook die van vandaag bij Bekaert, opnieuw een job zullen vinden op onze Vlaamse arbeidsmarkt. Het is ook belangrijk dat we niet alle dossiers op één hoop gooien. De beweegredenen bij Petroplus zijn totaal verschillend van die bij Bekaert of BASF.

De verdienste van de regering is alleszins dat ze met het nieuw industrieel beleid de industrie centraal heeft gezet in haar economisch beleid en dat we opnieuw geloven in de maakindustrie. Dat is heel belangrijk om onze economische toekomst veilig te stellen. Na de crisis van 2008 en 2009 was 2010 een goed jaar op het vlak van buitenlandse investeringen in Vlaanderen. Op dat vlak is het interessant om te horen wat de voorbije maanden hebben opgeleverd voor Vlaanderen en wat de contacten met Chinese investeerders en vele andere kunnen opleveren qua tewerkstelling.

We hebben nog nooit zo veel mensen tewerkgesteld in Vlaanderen als vandaag. De drama's van de huidige herstructureringen zijn belangrijke signalen die we moeten aangrijpen om ons beleid te verbeteren. Paniek zaaien of panikeren hoeft helemaal niet. We hebben nog nooit zo veel mensen aan het werk gezien in Vlaanderen. We hebben zeer stevige fundamenten om te geloven in onze eigen economische toekomst.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Ik zal mijn antwoord opsplitsen in twee delen. Het eerste deel gaat specifiek over de verschillende dossiers. Het tweede deel is wat algemener.

We moeten elk specifiek dossier op zich bekijken. Zoals de heer Bothuyne zegt, mogen we niet alles op een hoop gooien.

De laatste jaren heeft BASF zware investeringen gedaan in Antwerpen. In de periode 2006-2010 is voor 1,2 miljard euro geïnvesteerd. Dat heeft de positie van Antwerpen verstevigd. De nieuwe TDI-installatie in Ludwigshafen is een consolidatie van twee zetels in Duitsland. De nieuwe investeringen overbrengen naar Antwerpen zou betekenen dat de bestaande activiteit in beide zetels helemaal opgeheven zou moeten worden. Men heeft beslist dat niet te doen en de TDI-installatie in Ludwigshafen te plaatsen.

Wat BASF betreft, zijn er nu twee sterke vestigingen in Europa voor basisproducten: Ludwigshafen voor de productie van TDI en Antwerpen voor de productie van MDI. Dat zijn twee belangrijke poten voor BASF. In dat opzicht moeten we ons geen grote zorgen maken. Het was nog mooier geweest indien die investering ook in Antwerpen had plaatsgevonden. Men heeft nu echter twee grote poten die voldoende toekomst moeten en kunnen hebben. BASF Antwerpen is de tweede grootste chemische cluster in de wereld na Houston in Texas.

Ook het dossier Petroplus volgen we van zeer nabij. Mevrouw Turan, dit is een volledig ander kader, ook met de Zwitserse holding. De vraag is hoe een en ander daar in de loop der jaren is georganiseerd en hoe het management daarin heeft geopereerd. In 2008 hebben we dossiers geopend in het Agentschap Ondernemen. In 2007 hebben we een ecologiedossier geopend en goedgekeurd voor 1,5 miljoen euro. We hebben al een heel lange geschiedenis met Petroplus. De vraag is of het hier gaat om een organisatieprobleem binnen Petroplus. Heel wat elementen gaan in die richting. Vandaag echter is bekend geraakt dat er interesse is voor de vestiging in Antwerpen van de investeringsfondsen Goldsmith. De situatie hier is volledig anders dan die van BASF, waarbij men heeft geopteerd om een bepaalde investeringsstrategie uit te werken.

Wat het dossier Bekaert betreft, heb ik vanmorgen met Bert De Graeve gesproken. Bekaert wordt geconfronteerd met een dalende wereldmarkt van de zonnepanelen en wat zij daarvoor aanleveren. Met het in elkaar storten van die markt zijn zij genoodzaakt om een aantal saneringen door te voeren. Dat is een totaal andere benadering. Wanneer sommigen een relatie leggen tussen het niet meer ondersteunen in Vlaanderen van zonnepanelen en de val van de wereldmarkt enerzijds en de zeshonderd bedreigde banen in de sector anderzijds, dan is dat sterk overtrokken.

Wij volgen alle dossiers en we proberen waar mogelijk bijkomende ondersteuning te geven. We zullen in al die dossiers, zodra de ondernemingsraad en het sociaal overleg in de schoot van het bedrijf zijn gefinaliseerd, via de VDAB de nodige ondersteuning bieden.

In 2011 bedroeg de werkloosheid in Vlaanderen 6,55 procent. In 2011 waren er 307.000 openstaande vacatures bij de VDAB, vooral technische vacatures. In 2011 hebben we voor 256 miljard euro geëxporteerd. Dat is een stijging met 17 procent ten opzichte van 2010. We hebben wel heel wat troeven. Uit de contacten die ik in Davos met heel wat CEO's heb gehad, blijkt dat zij dat ook erkennen. Zo heeft Vlaanderen heel wat troeven op het vlak van infrastructuur. Er zijn echter ook heel wat zaken die niet nieuw zijn en waar wij ons zorgen over maken. Mijnheer Penris, u hebt het gehad over de loonkost. Ik heb speciaal voor u de meest recente cijfers in verband met de loonkosten in de industrie meegebracht.

De Vlaamse loonkost is met 45,9 procent gestegen sinds 1995, de Duitse loonkost met 26,5 procent en de Nederlandse loonkost met 50,9 procent. In de EU-27 bedraagt de stijging 51,3 procent. Voor 2011 is er een verdere toename naar 52,1 procent. Ten opzichte van het Europese gemiddelde is de Vlaamse loonkost 62,2 procent hoger, de Duitse 36,4 en de Nederlandse 39,5 procent. Ik wil het verhaal volledig maken met de productiviteit of de loonkost per eenheid product. In Vlaanderen is die gestegen met 3,2 procent sinds 1995, in Duitsland en Nederland met respectievelijk 10,3 procent en 15,9 procent. In de EU is er een daling met 6,6 procent.

Wat de relatieve loonkost per eenheid product betreft, houden we in de EU stand tegenover Duitsland. In Vlaanderen bedraagt de relatieve loonkost per eenheid product 107,7 procent, in Duitsland 111,3 procent is en in Frankrijk 113,2 procent. Nederland doet het veel beter.

Tot slot evolueert de loonkost in Duitsland per eenheid product meer in gunstige zin dan in Vlaanderen.

Dat zijn harde cijfers waarmee ik regelmatig word geconfronteerd. CEO's van chemische multinationale ondernemingen erkennen heel wat positieve zaken in Vlaanderen op het vlak

van infrastructuur, talenkennis, opleiding enzovoort. Met de voorgaande cijfers is het echter verdomd moeilijk om massaal te blijven investeren in Vlaanderen.

U hebt het ook gehad over de energiekost die in België en Vlaanderen hoog ligt. Vooral de chemische industrie heeft veel behoefte aan energie zoals elektriciteit en andere vormen van energie. Mijnheer Diependaele, u bent bij Evonik op bezoek geweest. U weet dan ook dat daar ook investeringen zijn gebeurd in alternatieve energie.

We zijn op dat vlak een probleemland aan het worden. Sommige mensen zijn misschien van mening dat Vlaanderen dat kan oplossen. Ik wil hier in alle openheid zeggen dat we met het dossier van de groene stroom en de certificaten zitten. Verder is er de verdeling van de bevoegdheid voor hoogspanning en laagspanning. Daarnaast zitten we met de discussie over nieuwe centrales. In Antwerpen heeft het voorstel met betrekking tot een nieuwe kolencentrale alle procedures doorlopen. Het advies is negatief en die centrale komt er niet. Dat aspect is duidelijk een probleem.

Het laatste element betreft de vergunningen. We hebben dat volledig in handen en we hebben ook al initiatieven genomen. Die initiatieven moeten nu zo snel mogelijk worden gefinaliseerd.

Gisteren heeft de Industrieraad van Vlaanderen vergaderd. Ik heb uitdrukkelijk gevraagd me zo snel mogelijk een aantal adviezen te verstrekken. De toestand is ernstig. Spijtig genoeg, komt elke dag wel een bedrijf met een negatieve boodschap. Ik wil absoluut zeker zijn dat we niets over het hoofd zien. Indien de industriëlen de focus op bijkomende elementen willen plaatsen, wil ik dat zo snel mogelijk weten.

Ik hoop dat de Industrieraad van Vlaanderen de Vlaamse Regering in de loop van februari 2012 de nodige adviezen zal verstrekken. Ik heb daar naar aanleiding van de vergadering die gisteren heeft plaatsgevonden, uitdrukkelijk om gevraagd.

Verder hebben we het Transformatie, Innovatie en Acceleratie Fonds (TINA-Fonds). Ook op dat vlak kunnen we ten behoeve van de industrie nog een tandje bijsteken. We hebben 200 miljoen euro aan dat fonds toevertrouwd. Ik heb welgeteld twee voorstellen ontvangen die tot investeringen kunnen leiden. Volgens mij moeten we op dit vlak veeleer naar een push-benadering gaan. We moeten niet wachten tot voorstellen zijn ingediend. We moeten ons wat agressiever in de markt begeven en ervoor zorgen dat geen enkel creatief idee ons ontgaat. Om daar de nodige aandacht aan te besteden, heb ik met de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV), die het TINA-Fonds beheert, afgesproken daar in de loop van de volgende periode meer dynamiek aan te verlenen.

We zullen morgen, tijdens de vergadering van de ministerraad, de samenstelling van het Flanders strategic Initiative for Sustainable Chemistry (FISCH) afronden. De chemiesector heeft een duidelijk voorstel gelanceerd om de hele chemische industrie op een toekomstgerichte wijze te stimuleren. We hebben voor deze projectwerking in 2012 2,4 miljoen euro ter beschikking gesteld. Indien de leden van deze commissie niet op de hoogte van de plannen van FISCH zouden zijn, zal ik die met plezier overmaken. Het is de bedoeling de chemiesector in Vlaanderen op een duurzame wijze verder uit te bouwen. Dat is een concreet initiatief dat we al hebben genomen.

Elk dossier wordt opgevolgd. We doen wat we kunnen. Elk dossier bevat echter eigen elementen en eigen kenmerken. Indien we hier in algemene termen over willen spreken, moeten we zeer voorzichtig zijn. Er zijn zeer specifieke problemen, onder meer met de randvoorwaarden, de loonkost, de energiekost, de afhandeling van vergunningen. Er zijn ook specifieke elementen voor elke industrie. Ik hoop dat de Industrieraad van Vlaanderen daar adviezen over zal verstrekken.

Zoals ik naar aanleiding van de begrotingscontrole en van de discussie over de strategische steun al heb verklaard, zullen we ons er nog meer op moeten focussen de industrie de nodige

aandacht te schenken. We hebben al concrete stappen gezet en we hebben hiervoor al geld vrijgemaakt. Ik denk in dit verband onder meer aan het FISCH van de chemische industrie.

Met betrekking tot dit laatste punt is naar de houding van de Chinezen verwezen. Ook zonder te overdrijven, zijn er daar heel wat mogelijkheden. De Chinezen zijn natuurlijk met veel. Daar zit heel wat geld. Ik heb echter in verband met Opel enige ervaringen opgedaan. De Chinezen zeggen snel dat ze geïnteresseerd zijn. Zodra de vraag komt hoeveel geld ze op tafel willen leggen, komt het debat echter snel in een andere context terecht.

We proberen wereldwijd iedereen warm te maken om in Vlaanderen te investeren. Na de conferentie in Davos weet ik dat we over heel wat troeven beschikken. De aanwezige CEO's hebben me echter duidelijk gemaakt dat we bepaalde evoluties moeten ombuigen. Indien we dat niet doen, zullen bij bepaalde investeringen vraagtekens worden geplaatst.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Ik dank de minister-president voor zijn omstandig en degelijk antwoord. Ik wil evenwel in de eerste plaats op de woorden van zijn partijgenoot, de heer Bothuyne, reageren. We zaaien geen paniek. Dat moet duidelijk zijn. We hebben er geen enkel belang bij paniek te zaaien. We willen wel weten waar de mensen staan. Dat is elke politicus aan zijn achterban verplicht.

Ik geloof even sterk als de heer Bothuyne in de toekomst van de maakindustrie in Vlaanderen. Misschien hebben we in het verleden te veel op andere industrietakken ingezet. Ik blijf geloven in het nut en de noodzaak van een harde ruggengraat voor onze economie. Dat is de maakindustrie. Ik ben bezorgd, maar dan zonder paniek te zaaien. Ik zie dat belangrijke onderdelen van de maakindustrie het zeer moeilijk krijgen. Dit is zeker het geval in mijn regio.

Misschien heeft de heer Bothuyne gelijk dat we alles niet op een hoopje mogen gooien. Ik zal naar de essentie terugkeren. Mijn vragen hadden initieel betrekking op de chemiesector in het Antwerpse.

De minister-president heeft een voor mij nieuw element naar voren gebracht. Ik weet niet of de pers dat al wist. Het lijkt me inderdaad niet vanzelfsprekend een TDI-productie-eenheid volledig van de ene kant van Europa naar de andere kant van Europa over te brengen. Indien Antwerpen om die reden de verhoopte investeringen niet heeft binnengehaald, kan ik daarmee leven. Als dat het kernelement van de besluitvorming in Duitsland is, kan ik er nog mee leven.

De minister-president heeft echter ook verklaard dat we even goed nog steeds met een aantal handicaps worden geconfronteerd. De loon- en energiekosten zijn hoog. Onze wetgeving betreffende de vestigings- en milieuvoorwaarden is misschien te complex voor iemand die hier grootse nieuwe projecten tot stand wil brengen.

Ik noteer dat de minister-president met betrekking tot zijn eigen bevoegdheden in overleg met de sector de nodige inspanningen zal leveren. Dat is nuttig om weten. Ik hoop dat we die handicaps in verband met een ander actueel dossier kunnen overwinnen. Met betrekking tot Total Fina hopen we nog op een goede afloop. Ik hoop dat we niet zullen worden geconfronteerd met dezelfde elementen die de investeringen van BASF onmogelijk hebben gemaakt.

Ik zal geen met redenen omklede motie aankondigen. Volgens mij heeft de minister mijn vragen afdoende beantwoord. Ik wil wel een ander initiatief aankondigen. Ik heb vandaag een vraag om uitleg ingediend over een aantal deeldossiers, zoals Crown Cork in Deurne, waarover we van de minister-president misschien ook een zeer specifiek antwoord mogen verwachten. Ik hoop dat de voorzitter in dit verband even welwillend zal zijn. Voor het overige ben ik tevreden met wat ik heb gehoord.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Ik kan het ook niet laten te antwoorden op wat de heer Bothuyne en de heer Diependaele hebben gezegd.

Ik zaai geen paniek: die paniek is er al en is zeer concreet voor 2000 gezinnen. Ik ben geen overbrenger van slecht nieuws. Het nieuws staat al in de pers. Alle betrokken CEO's hebben – al dan niet vrijwillig – stappen in die richting gezet. We moeten geen paniek zaaien, maar we moeten wel duidelijkheid scheppen. Indien mogelijk, moeten we de mensen die nu in onzekere tijden zitten, perspectief geven.

Uiteraard heeft elk dossier andere oorzaken. Geen enkel dossier is hetzelfde. We mogen wel niet vergeten dat het resultaat voor al die mensen wel hetzelfde zal zijn. Zij zullen op straat terechtkomen. Of de oorzaak nu slecht management is – al dan niet kwaadwillig –, winstbejag van de CEO's of economische redenen heeft waar ze niet aan kunnen doen, laat ik in het midden. Het gaat erom dat meer dan 2000 gezinnen vandaag nog zonder werk dreigen te vallen. We weten wat daar het gevolg van is. Dan kunnen we opnieuw vragen wat we voor het armoedebeleid kunnen doen. We proberen dat te voorkomen.

Minister-president, ik weet dat u daar beperkte middelen toe hebt. Ik weet ook dat u met uw regering allerlei initiatieven neemt, zoals het TINA-Fonds. U probeert al het mogelijke te doen.

Het eerste luik van de vraag om uitleg was hoe we de investeerders naar Vlaanderen kunnen halen. Een ander luik is hoe we die investeerders in Vlaanderen kunnen houden. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat ze niet wegllopen? Dat kunt u inderdaad doen met flankerend beleid, met het TINA-Fonds. We moeten daar ook niet blind voor zijn.

Vandaag vernemen we dat er 600 banen zullen verdwijnen bij Bekaert. Minister-president, u hebt de afgelopen vijf jaar, samen met uw regering, meer dan 16 miljoen euro geïnvesteerd. Collega's, vorig jaar alleen al is er meer dan 4,5 miljoen euro innovatiesteun naar Bekaert gegaan. Bekaert kan vandaag niet zeggen dat het niet voldoende is ondersteund door Vlaanderen. De zonnepanelenindustrie doet het wat minder en Bekaert beslist van de ene dag op de andere om 600 mensen op straat te zetten. Vlaanderen kan zijn best doen om te steunen en te investeren om de productiviteit in Vlaanderen te houden. Als Bekaert echter zulke beslissingen neemt, moeten we onderzoeken hoe we die 16 miljoen euro terug kunnen laten vloeien naar die werknemers. Als we niet opletten, zitten wij altijd met het sociaal passief, ook in de andere dossiers die ik heb opgenoemd. Steun is goed, maar we moeten die gelden dan terug naar die werknemers laten vloeien.

Wat Petroplus betreft, volg ik uw redenering. U hebt voor 100 procent gelijk. U kunt enkel uw best doen. We hebben een aantal handicaps en een aantal troeven. We kunnen proberen aantrekkelijk te zijn en de mensen de nodige begeleiding en ondersteuning geven om ze wegwijs te maken in de wirwar van de wettelijkheden. Dat klopt. Maar we moeten ook wel zien dat we redelijk blijven.

Wat Petroplus betreft, hebt u specifiek gezegd dat u het dossier volgt en dat de Zwitsers erin geïnvesteerd hebben. Het interesseert mij vooral of u dan betrokken bent bij die besprekingen. We kunnen dat ook via de media, de vakbond of de ondernemingsraad vernemen. Bent u betrokken bij die besprekingen om in de mate van het mogelijke die nieuwe investering voor Petroplus, los van de andere dossiers, tot een goede afloop te brengen?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Ik wil eerst en vooral het betoog van mevrouw Turan ondersteunen dat het investeren in de industrie in Vlaanderen een goede zaak is. De maatschappelijke return moet er natuurlijk wel zijn. In die zin is het wel nuttig om een aantal van die investeringen onder de loop te nemen.

Ik heb verder nog twee opmerkingen. Er werd gezegd dat de energiekost hoog is. Dat is een terechte opmerking, maar ik vind het wat kort door de bocht om telkens voornamelijk die groenestroomcertificaten aan te halen terwijl de energiefactuur, zoals we allemaal wel weten, uit zeer veel componenten bestaat die allemaal invloed hebben op de energiefactuur. Het is wat kort door de bocht om de schuld te steken op onze doelstellingen inzake groene stroom, waar de industrie trouwens ook een korting op krijgt.

Minister-president, ik zag u even mijn richting uitkijken toen het ging over de invloed van ondersteuning, groene stroom, de afbouw ervan op wat met Bekaert gebeurt. Voor alle duidelijkheid: als de zonnepanelenindustrie achteruitgaat, is er minder staaldraad nodig om die fameuze siliciumblokken te snijden. Dat is allemaal erg aan elkaar gelinkt. Uiteraard is het niet zo dat het Vlaamse groenestroombeleid een rechtstreekse invloed heeft op Bekaert. Niemand zegt dat ook. Alleen moet je het in het grotere en bredere kader plaatsen. Dan zie je dat er in heel Europa een teruggang is van tussentijdse ondersteuning die nodig is om groene stroom en groene energie te stimuleren. Uiteraard heeft dat dan ook een effect op de grote productie van zonnepanelen, onder meer in Duitsland. We zien dat ook wereldwijd. Minister-president, als wij die teruggang stimuleren ten aanzien van groene energie, levert Vlaanderen daar ook een bijdrage aan.

Er is dus inderdaad geen rechtstreekse link, maar we passen wel binnen dat plaatje waarbij we de zonnepanelenindustrie doen achteruitgaan in plaats van hen een duwtje in de rug te geven.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Sanctorum, het is zeer goed dat u nog eens onderstreept dat er geen rechtstreekse link is en dat dat ook op beeld is opgenomen. Dan kan uw collega, de heer Calvo, bekijken wat u daarover hebt gezegd.

Hij heeft heel duidelijk de link gelegd tussen de afbouw van de subsidies van zonnepanelen en de zeshonderd banen die Bekaert schrapt. U hebt het mooi uitgedrukt, in ieder geval beter dan de heer Calvo, die de bal volledig mislaat.

Ik heb hier cijfers. In 2011 werd op wereldniveau 26.650 megawatt aan zonnepanelen geconnecteerd, in België was dat 550 megawatt. De kleine bijdrage van Vlaanderen kan dus niet rechtsreeks de problemen op wereldvlak zwaar hebben beïnvloed. Ik ben blij dat u dat hebt rechtgezet.

Dat wil niet zeggen dat we ons steentje niet kunnen bijdragen. We moeten inspanningen blijven leveren, niet enkel met groenestroomcertificaten. We moeten een aantal elementen goed in ogenschouw nemen en ervoor zorgen dat we niet verscheurd worden door interne paradoxen in een partij of een persoon. Er valt heel wat te zeggen voor groene stroom. Maar iedereen die daarvoor pleit, moet toegeven dat groene stroom op dit moment duurder is en dat dat zijn effecten heeft. U moet steeds het volledige verhaal vertellen.

We hebben natuurlijk een verantwoordelijkheid op het vlak van groene stroom. Er zijn ook objectieven. Maar het feit dat het duur is, heeft zijn gevolgen. Er bestaat een hele discussie over of het wel degelijk duurder is in vergelijking met andere oplossingen, zoals nucleaire installaties. Dat is een heel interessant debat, dat ik echter nu zeker niet wil openen. Er is een paradox bij diegenen die zeggen dat we onze energie goedkoper moeten maken en tegelijkertijd zeggen dat we meer groene stroom moeten hebben. Dat is een paradox in dezelfde persoon of dezelfde partij.

Voorzitter, ik heb gisteren nog een vraag gekregen over de indexsprong. We zeggen dat de loonkostproblematiek niet oplosbaar is op Vlaams niveau. Het is een van de mogelijkheden om dat op te lossen: de automatische indexering aanpakken, met respect voor de zwakken in onze samenleving. De heer Van den Heuvel heeft gisteren nog gezegd dat je met centen in plaats van procenten kunt werken, om de zwakkeren te ontzien. Je kunt ook niet langs de ene

kant zeggen dat er een serieus probleem is met de loonkost en langs de andere kant bepaalde voorstellen volledig wegvegen.

Mijnheer Penris, ook het dossier van Total Fina zullen wij van zeer nabij opvolgen en hopelijk goed kunnen finaliseren. U wijst terecht op de vergunningenproblematiek. Maar de haven heeft zelf een negatief advies uitgebracht voor de kolencentrale. Met bepaalde argumenten, die al of niet terecht zijn en waarop ik niet wil ingaan, is er gezegd dat een kolencentrale niet kan. Als we de beslissing nemen om het niet te doen, heeft dat gevolgen.

Mevrouw Turan, we onderzoeken dat voor Bekaert. In de periode 2007-2011 is er voor 16,7 miljoen euro steun gegeven. Daar moeten we ook nog de opleidingssteun van 1 miljoen euro bijtellen. Elke keer dat er zo'n dossier naar boven komt, wordt automatisch gekeken of de voorwaarden voor steun gerealiseerd zijn. Als dat niet zo is, wordt er een dossier geopend om de steun terug te vragen. Dat zal ook in dit geval gebeuren. U haalt dat terecht aan. Het is een bijkomend argument voor de heer Sanctorum, dat we Bekaert de nodige ondersteuning hebben gegeven, en dat zij omwille van wereldmarktsituaties toch die beslissing hebben genomen.

De heer Jan Penris: Wat de indexsprong betreft, minister-president, ik dacht dat u die gisteren ook had opgegeven, tenzij ik u slecht heb begrepen. Ik dacht dat u weer helemaal op één lijn stond met de rest van de Vlaamse Regering en de Federale Regering, waarvan akte.

Wat de kolencentrale betreft, minister-president, ben ik als persoon en als politicus ook niet gelukkig met de beslissing die genomen is door de raad van bestuur van het Havenbedrijf, die overigens wordt aangestuurd door een partijgenoot van u en waarvan de directeur-generaal ook zeer sympathiek staat tegenover uw partij. In een raad van bestuur is er altijd een oppositie. Onze mening wordt meestal overruled, ten onrechte. Ik ben blij dat u mij in deze zaak toch wel gelijk geeft.

Mevrouw Güler Turan: Minister-president, ik had gewoon één concreet vraagje: bent u concreet betrokken bij de besprekingen bij Petroplus, of volgt u die ook gewoon in de media zoals wij?

Minister-president Kris Peeters: Er zijn contacten met mijn kabinet, ja. Maar ik ben zeer voorzichtig om daarover publieke uitspraken te doen. Ik wil ook de vakbonden alle ruimte geven om de nodige initiatieven te nemen. Er zijn de afgelopen periode heel wat contacten in dit dossier geweest. In eerste instantie hebben wij ons gebogen over de veiligheid, omdat er toch heel wat gevoelig materiaal opgeslagen ligt. Ik heb contacten gehad met de minister van Leefmilieu en de gouverneur van Antwerpen. Het is een Seveso-bedrijf: dat moet dus onder controle worden gehouden en er moeten de nodige inspecties gebeuren. In tweede instantie hebben de vakbonden initiatieven genomen. Wij volgen dat van nabij, maar zonder ons op te dringen, want dat doen we nooit, als onze inbreng op dit moment niet zwaar nodig is.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Gwenny De Vroe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de concurrentiepositie van de luchthavenregio Zaventem
- 750 (2011-2012)

Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de uitvoering van het Strategisch Actieplan voor de Reconversie en Tewerkstelling in de Luchthavenregio (START)
- 908 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw de Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Minister-president, secretaris, collega's, ik wil u danken voor het uitstellen van mijn vraag. Ik kan u geruststellen dat mijn dochtertje het heel goed stelt, dat was de reden dat ik er vorige keer niet kon zijn.

Mijn vraag gaat over de luchthavenregio. Net als de heer Penris over zijn regio ben ik bezorgd over mijn regio. Op 12 september 2011 is een KB goedgekeurd betreffende de heffingen voor plaatselijke luchtvaartnavigatiediensten. Al heel snel werd duidelijk dat het nadelige gevolgen zou hebben voor de luchthavenregio van Zaventem. Bijkomend is in de EU-verordening 1794/2006 een vrijstelling mogelijk voor luchthavens met minder dan 50.000 commerciële bewegingen per jaar, ongeacht de tonnenmaat van de vliegtuigen. Hierdoor zijn de regionale luchthavens in België niet onderworpen aan deze berekeningsformule, waardoor de luchtvaartnavigatieheffingen in Luik en Charleroi uitermate laag zijn. Daarbij komt nog de verplichte nagenoeg gratis dienstverlening door Belgocontrol op deze regionale luchthavens als gevolg van het samenwerkingsakkoord van 1989.

De beroepsorganisatie van de Belgische luchtvrachtexpediteurs zegt dat het nieuwe kostenschema van Belgocontrol tot een verschuiving van tonnage naar andere luchthavens dan Zaventem zal leiden, met jobverlies tot gevolg voor deze belangrijke economische poort in Vlaanderen. Volgens het Vlaams netwerk van ondernemingen (Voka) gaat het over 4000 directe jobs en 8000 indirecte jobs in de cargosector. Niet alleen de cargomaatschappijen dreigen te vertrekken, maar ook de passagiersmaatschappijen in Zaventem worden benadeeld.

Daarvan getuigt het feit dat minister Antoine van het Waalse Gewest in november vorig jaar aan Brussels Airlines heeft voorgesteld om sommige vluchten van Zaventem naar Charleroi te verhuizen met als grootste argument dat het totale bedrag voor heffingen en luchthaventaksen op Brussels Airport 27 euro bedraagt en slechts 2 euro in Charleroi. Dat is ook grotendeels het gevolg van de verplichte nagenoeg gratis dienstverlening van Belgocontrol.

Er is dus een substantiële dreiging voor het vertrek van meerdere cargo- en passagiersmaatschappijen uit Zaventem als gevolg van de nieuwe berekeningswijze voor luchtvaartnavigatieheffingen, waaraan Luik, Charleroi, Oostende en Antwerpen ontsnappen. Dat zou resulteren in het verlies van honderden werkplaatsen in Zaventem in Vlaams-Brabant.

Om de concurrentiepositie van Zaventem te vrijwaren, is het belangrijk om het samenwerkingsakkoord van 1989 te herzien. Dat is federale materie. Het herzien van dat akkoord wordt in het federale regeerakkoord niet uitgesloten, maar het stuit wel duidelijk op onwil van Franstalige zijde, omdat het de concurrentiepositie van Bierset en Charleroi tegenover Zaventem versterkt.

Minister-president, erkent u dat de concurrentiepositie van Zaventem als luchthaven en de economische groeikansen van de luchthavenregio in gevaar zijn? Is de Vlaamse Regering bereid de nodige stappen te nemen om de concurrentiepositie van Zaventem en de economische groeikansen van de luchthavenregio te bewaken en verdedigen? Welke stappen

zult u nemen voor een corrigerende actie gericht naar de Federale Regering, om een jobverliescatastrofe op Zaventem te counteren? Is de Vlaamse Regering bereid om conform het regeerakkoord de grondwettelijke en wettelijke instrumenten te gebruiken die ze tot haar beschikking heeft om de belangen van de Vlaamse Regering te verdedigen inzake deze regio? Zult u de onderhandelingen starten met de federale overheid en de andere gewesten over een herziening van het samenwerkingsakkoord van Belgocontrol van 1989? Zult u ijveren voor een herziening van het bewuste KB?

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: In 2001 was er het faillissement van Sabena. Daarna was er de grote crisis in de wereldluchtvaart naar aanleiding van 9/11. Er was een enorme terugval van het aantal passagiers op Zaventem. Nog later was er de discussie over DHL. Minister-president, u werd daar als jonge minister van Leefmilieu mee geconfronteerd. Verder wil ik nog eens herinneren aan de rampzalige beslissingen van Ecolo en Agalev na hun korte passage in de Federale Regering.

Zeven jaar geleden is het Strategisch Actieplan voor de Reconversie en Tewerkstelling in de Luchthavenregio (START) opgestart. Ik heb daar een schriftelijke vraag over gesteld waarop ik een antwoord kreeg op 4 november 2011. START heeft heel wat zaken kunnen realiseren. In die zeven jaar is er op heel wat terreinen een duidelijke vooruitgang geboekt, onder meer inzake toegankelijkheid, openbaar vervoer, bereikbaarheid. Er is ook een aantal industriële ontwikkelingen geweest. Sommige industrieparken hebben kunnen uitbreiden. Andere hebben ook in het kader van het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB) nieuwe ontwikkelingskansen gekregen voor luchthavengebonden activiteiten. Er hebben ook ontwikkelingen plaatsgevonden inzake werkgelegenheid. Ik denk dan aan het samenwerkingsakkoord tussen het Vlaamse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, tussen de VDAB en Actiris, de tewerkstellingsdienst van het Brusselse Gewest.

Minister-president, op 23 december 2011 heeft de Vlaamse Regering een stand van zaken opgemaakt. Wat zijn de doelstellingen voor de volgende jaren? Dit programma heeft heel wat resultaten gehad. Er komt nog regelmatig een taskforce bij elkaar, maar daar wordt heel weinig over gecommuniceerd. Vroeger was er elk jaar een soort staten-generaal in het provinciegebouw in Leuven. De jongste jaren heb ik daar geen uitnodiging meer voor gekregen.

Destijds heeft IDEA Consult in opdracht van de Vlaamse Regering een ‘Strategische Visie Zaventem 2025’ ontwikkeld. Mevrouw Ceysens was toen minister van Economie. De Vlaamse Regering heeft dat plan echter nooit opgenomen. Daarin werden nochtans heel ambitieuze doelstellingen geformuleerd, zeker inzake werkgelegenheid. Kunt u daarover een stand van zaken geven?

De zaken waar mevrouw De Vroe het over heeft, betreffen veeleer federale bevoegdheden zoals Belgocontrol en de taksen. Daar ga ik me niet op richten omdat we de Vlaamse Regering daar niet kunnen op aanspreken.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister-president, ik heb u in het verleden al vaker geïnterpelleerd over de fameuze strategische visie voor de luchthavenregio waar de heer Van Rompuy naar verwijst. We hebben toen ook telkens een inhoudelijke discussie gehad. Het ging dan over de vraag of het wel zinvol is om te opteren voor meer dan een verdubbeling van het aantal passagiersvluchten en een bijna verdubbeling van het vrachtvervoer per vliegtuig tegen 2025. U zei altijd heel duidelijk dat de Vlaamse Regering zich nooit heeft geëngageerd tot die doelstellingen. Dat klopt: daar is gewoon akte van genomen.

Intussen wordt de geest van die visie als basis gebruikt voor de verdere uitwerking van START en zijn deelprojecten. Er zijn een aantal START-scenario's die voor een toenemende

mobiliteit zorgen. Het komt erop neer dat de uitbreiding van de luchthavenregio eigenlijk een basis is van START en zijn deelprojecten.

Minister-president, u hebt destijds ook gezegd dat u wilt werken aan een actualisatie van die visie. Die strategische visie dateert immers van 2004. Dat is intussen al acht jaar geleden. Dat is heel lang. We leven immers in een totaal andere economische situatie. Hoe ver staat het met die actualisatie?

Ik heb in de monitoringsfiches van START gezien dat er eind 2011 een nota zou worden beëindigd over de poort luchthaven Zaventem, opgemaakt door de afdeling Luchthavenbeleid. Het is misschien wat moeilijk voor u om daar nu iets zinnigs over te vertellen, maar wanneer die nota klaar is, zou het interessant zijn om ze aan het parlement te bezorgen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Sanctorum, ik zal nagaan of minister Crevits dat vanuit haar bevoegdheid voor de luchthavens kan bekijken. Ik heb geen enkel probleem met transparantie. Ik wil vermijden dat u na lang aandringen om dat toch te krijgen naar een krant zou lopen. Ik doe dan ook alles om het parlement op een level playing field te houden wat informatie betreft. Op die manier kunnen asymmetrische posities worden vermeden en kan de oppositie daar geen misbruik van maken.

Luchthavens staan onderling met elkaar in concurrentie. In de mate dat de concurrentie eerlijk verloopt, is het aan de luchthaven zelf om die strijd te leveren. De overheid moet zich terughoudend opstellen wanneer die concurrentie eerlijk verloopt. Ik denk dat The Brussels Airport Company met haar plannen een goede visie ontwikkelt op de toekomst. De Vlaamse Regering is wel ernstig bezorgd wanneer die concurrentie niet meer eerlijk verloopt. In dat geval is zij er ook van overtuigd dat de economische groeikansen van de luchthaven en de luchthavenregio in gevaar zijn. Daarnaast is het ook belangrijk dat de Vlaamse Regering een goed kader creëert waarbinnen de luchthaven concurrentieel kan functioneren. De strategische visie over de ontwikkeling van de luchthavenregio 2020, vertaald via een aantal projecten die in het START-project zijn opgenomen, is en blijft hier een goede basis.

De Vlaamse Regering is uiteraard bereid een aantal stappen te zetten om het nodige flankerend beleid te voeren en mogelijke oneerlijke concurrentie te helpen bestrijden. Vanuit dat perspectief zal ik de Federale Regering verzoeken te zorgen voor een correcte toepassing binnen België van de Europese verordening EG 1794/2006 van 6 december 2006 tot vaststelling van een gemeenschappelijk heffingenstelsel voor luchtvaartnavigatiediensten, gewijzigd door een aantal andere verordeningen. Ook zal de omzetting van de Europese Richtlijn 2009/12/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2009 inzake luchthavengelden worden aangekaart. Deze omzetting moet gebeuren door alle overheden in dit land. Daarbij moeten de regels over transparantie uit artikel 7 en over de oprichting van een onafhankelijke toezichthoudende instantie uit artikel 11 worden uitgevoerd om zo onder andere tot een eerlijk concurrentieklimaat te komen in België. Dat heeft zijn belang aangezien sommige regionale luchthavens een zodanige groei hebben gekend dat ze op of over de grens zitten van wat als kleine luchthavens wordt beschouwd.

Daarnaast wil ik erop wijzen dat de Vlaamse Regering naar aanleiding van de goedkeuring van het Vlaams Strategisch rond Gebied Brussel (VSGB) heeft beslist minister Crevits en mezelf te gelasten een initiatief voor de verdere ontwikkeling van de in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) omschreven poort internationale luchthaven van Zaventem uit te werken. De afdeling Luchthavenbeleid, waarmee onze kabinetten gesprekken hebben gevoerd, treft momenteel de voorbereidingen van dit initiatief. Minister Crevits en ikzelf kunnen de heer Sanctorum de plannen bezorgen.

Zodra een oneerlijke concurrentie volgens de regelgeving van de EU aantoonbaar is, zal de Vlaamse Regering, conform het regeerakkoord, handelen met inzet van de grondwettelijke en

wettelijke instrumenten waarover we beschikken. We vragen trouwens dat alle overheden in dit land een gelijke behandeling van de luchthavens organiseren. Dat moet het de luchthavens mogelijk maken op een eerlijke wijze met elkaar te concurreren.

Daarnaast voert de Vlaamse Regering met START een flankerend beleid. Door met betrekking tot de poort internationale luchthaven van Zaventem een initiatief te ontwikkelen, zal de Vlaamse Regering een flankerend beleid voeren.

De Vlaamse Regering is bereid verder met de federale overheid en met de andere gewesten over het samenwerkingsakkoord van 1989 te onderhandelen. We willen wel dat alles binnen de door de Europese regelgeving gegeven klijtlijnen blijft. De Vlaamse Regering zal een correcte toepassing van de Europese verordening 1794/2006 en de omzetting van de Europese richtlijn vragen.

De Europese richtlijn voorziet in de mogelijkheid luchthavens, in dit geval de Vlaamse en Waalse regionale luchthavens, met minder dan 50.000 commerciële bewegingen per jaar en ongeacht de tonnenmaat van de vliegtuigen een vrijstelling te verlenen. We zullen onderzoeken of het opportuun is de federale overheid te vragen deze vrijstelling niet op de regionale luchthavens toe te passen.

De strategische visie op de ontwikkeling van de luchthavenregio blijft zeer belangrijk. Zoals de heer Van Rompuy heeft aangehaald, zijn veel mensen kort van geheugen. In 2004 en ook nadien was dit een van de topprioriteiten. We vergeten wel eens wat allemaal is besproken en wat de oorsprong is van wat we uitvoeren. Het START-project is een goede basis voor een kader waarbinnen de luchthaven concurrentieel kan functioneren.

Deze projecten zijn in 2006 aan de Task Force START toegevoegd. De Task Force START moet regelmatig over de voortgang van deze projecten rapporteren. Het betreft een samenhangend geheel van remediërende en faciliterende projecten en beleidsmaatregelen in functie van een realistisch en aanvaardbaar geheel van effecten op de economie, de werkgelegenheid, het milieu, de mobiliteit en het ruimtegebruik. Dit is in het Vlaams regeerakkoord als voorwaarde voor een groei van de luchthaven vooropgesteld.

Het Vlaams regeerakkoord en het op 4 november 2009 door de Vlaamse Regering goedgekeurd plan van aanpak volgen hetzelfde spoor. Conform het plan van aanpak voor START zijn alle beslissingen van de Vlaamse Regering over de verschillende domeinen binnen START geïnventariseerd. De elementen van deze inventarisering zijn in nieuwe projectfiches omgezet. Hierdoor is het aantal gemonitorde projecten drastisch uitgebreid. Momenteel worden 28 projecten op deze manier opgevolgd.

Op 16 december 2011 is aan de Vlaamse Regering een stand van zaken met betrekking tot de projecten van het START-programma meegedeeld. Indien de leden van deze commissie die stand van zaken niet zouden hebben ontvangen, kan ik hen dat document overmaken. Deze rapportering past in de navolging van de vergadering van de ambtelijke kerngroep en van de Task Force START waarin de opvolging van en de afstemming tussen de lopende projecten plaatsvindt. De ambtelijke kerngroep heeft ook op 4 februari 2011 en op 5 mei 2011 vergaderd. De Task Force START heeft ook op 22 februari 2011 en op 26 mei 2011 vergaderd.

De doelstellingen van het START-project blijven ongewijzigd. De operationalisering van de te implementeren projecten is in de loop der jaren al verschillende malen op basis van nieuwe inzichten, nieuwe uitdagingen of bedreigingen, nieuwe of afgelopen projecten en dergelijke aangepast.

In de loop van maart 2012 zullen de ambtelijke kerngroep en de Task Force START een nieuwe stand van zaken opmaken. Dit lijkt me heel belangrijk. Zoals gebruikelijk is, zal hierover opnieuw een mededeling aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd. Deze commissie kan dit dan ook bekijken.

Deze toelichting maakt duidelijk dat we dit alles van zeer nabij opvolgen. Zodra ten gevolge van federale beslissingen oneerlijke concurrentie ontstaat, zullen we onze instrumenten aanwenden.

START is niet in een kast opgeborgen. De exposure is nu wel wat minder. Er is niemand vergeten een uitnodiging te versturen: de staten-generaal heeft niet plaatsgevonden, er zijn dan ook geen uitnodigingen verstuurd. Dit betekent niet dat we de zaak niet onverkort verder moeten aanpakken.

De studie is destijds door toenmalig minister Moerman besteld. De huidige voorzitter van deze commissie heeft dit overgenomen. Daar is akte van genomen. De vorige of de huidige Vlaamse Regering heeft dit nooit goedgekeurd.

De heer Van Rompuy heeft aangehaald dat ik als jonge minister, toen nog niet zo grijs als nu, twee dagen en twee nachten over het vertrek van DHL heb onderhandeld. Ik heb begrepen dat alles nu min of meer in zijn bedding is terechtgekomen. Ik zou niet graag opnieuw twee dagen en twee nachten onderhandelen over de vraag welke vliegtuigen baan 25R of 25L mogen gebruiken en dergelijke. Op een bepaald ogenblik dacht ik dat ik misschien nog een toekomst in de luchtvaart zou kunnen hebben, bijvoorbeeld als hulpje in de toren. Ik heb toen immers heel wat kennis opgedaan. Ondertussen is die kennis alweer zeer ver in mijn geheugen verdwenen. Ik voel geen behoefte om dat allemaal weer boven te halen. Die discussie is, spijtig genoeg, immers niet zo vruchtbaar gebleken.

De voorzitter: Minister-president, indien de luchtvaartsector past in wat u later wilt doen, zal minister Muyters u wel een opleidingscheque geven.

Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Het lijkt me logisch dat ik me zorgen om deze regio maak. Ik heb vastgesteld dat de luchthaven van Zaventem de voorbije jaren tot de derde economische poort is gedegradeerd. Het is jarenlang de tweede economische poort geweest. In 2011 heeft de Europese commissaris bevoegd voor het concurrentiebeleid een toespraak over staatssteun gehouden. Hij heeft verklaard dat de luchthaven van Charleroi niet ten koste van een degradatie van de luchthaven van Zaventem mag worden uitgebouwd. Ik vind het vreemd dat een Waals minister zonder meer oproept naar Charleroi te verhuizen. De vrachtluchthaven van Zaventem is recent door de vrachtluchthaven van Bierset ingehaald. Het lijkt me logisch dat ik me zorgen maak.

Begin dit jaar hebben we kennis genomen van de cijfers van de Waalse luchthavens. Daaruit blijkt dat het passagiersvervoer in Charleroi met 14 procent is gestegen. Voor Zaventem bedraagt die stijging slechts 9 procent. Dat is toch 5 procent minder. Het vrachtvervoer in Bierset is in 2011 met 5 procent gestegen. In Zaventem is het vrachtvervoer status-quo gebleven. Het lijkt me logisch dat ik me zorgen maak.

Ik wil nog even naar de woorden van de heer Van Rompuy verwijzen. De samenwerkingsovereenkomst, het koninklijk besluit en de verordening van de EU zijn allemaal federale materie. De gevolgen zijn vooral op Vlaams-Brabantse bodem te merken. De Vlaamse Regering moet dan ook waakzaam zijn voor de gevolgen die hiermee zijn verbonden en moet die luchthaven verdedigen.

Ik heb gehoord dat de minister-president de eerlijke concurrentie hoog in het vaandel draagt. Ik doe dat uiteraard ook. Ik heb het gevoel dat er oneerlijke concurrentie is. Ik heb de minister-president zich daar niet concreet over horen uitspreken. Als er oneerlijke concurrentie is, zal hij ageren. Meer heeft hij niet verklaard. Ik heb het gevoel dat er aan oneerlijke concurrentie wordt gedaan. Minister-president, ik wil dan ook heel graag aan de Vlaamse Regering en in eerste instantie aan u vragen om de belangen van al onze regionale luchthavens, maar toch zeker van de federale luchthaven van Zaventem, met gevolgen op Vlaamse bodem, kort op te volgen.

Ik ben wel zeer tevreden te vernemen dat u de federale onderhandelingen opnieuw wilt aanwakkeren. Het is heel belangrijk dat alle Vlaamse partijen de handen in elkaar slaan voor dat samenwerkingsakkoord en dat we op tafel kloppen tegen de onwil die er heerst langs Franstalige zijde. We moeten de luchthaven van Zaventem met hand en tand verdedigen.

Ik ben tevreden te horen dat u, wat betreft het KB en de vrijstelling die momenteel mogelijk is voor regionale luchthavens met minder dan 50.000 bewegingen, wilt vragen die op te heffen. Op die manier valt het voordeel dat de regionale luchthavens nu hebben ten opzichte van de federale luchthaven weg. U moet dat grondig blijven bewaken en de oneerlijke concurrentie die er heerst tussen de federale luchthaven en de regionale luchthavens bestrijden.

Enige tijd geleden heb ik een schriftelijke vraag gesteld over START. Ik heb enige tijd geleden een heel interessante stage gelopen bij Jet Airways. Daar hebben ze gesproken over de nieuwe Thalyslijn, een samenwerking tussen Brussels Airlines en Jet Airways, die er gekomen is op privé-initiatief. Ik juich dat uiteraard erg toe. Het is echter wel duidelijk dat dat niet volstaat om de luchthaven van Zaventem te blijven ontplooiën. Ik heb toen kennis genomen van de Vlaamse spoorstrategie. Ik weet dat het budget beperkt is. Het is echter heel belangrijk dat we proberen een regelmatige verbinding te krijgen naar onze luchthaven van Zaventem, conform de landen rondom ons: Schiphol, Parijs, enzovoort. In Zaventem zouden we eenzelfde ontsluiting moeten krijgen. Daarom doe ik daar een warme oproep voor.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Er is de laatste jaren heel wat gebeurd. Wist u dat het aantal nachtvluchten sinds 2004 met twee derde is gedaald? Het aantal nachtvluchten bedraagt dus nog een derde van wat het was toen minister Peeters de onderhandelingen voerde met DHL. Dat is enorm. Het laatste anderhalf jaar werft DHL opnieuw mensen aan omdat die activiteiten zich op een andere manier ontwikkelen.

Elke economie heeft zijn dynamiek. We moeten niet pessimistisch zijn over de regio zelf. De jongste jaren hebben we toch weer een aantal nieuwe activiteiten aangetrokken op de luchthavengebonden industriële zones. Er is leegstand, maar langs de andere kant heeft Airport Garden zich toch vrij snel ontwikkeld. De luchthavenregio blijft heel belangrijk voor de creatie van tewerkstelling.

Mobiliteit blijft daar echter een probleem. Om die reden moeten we voorzichtig zijn met de economische ontwikkeling in die regio. We zullen een discussie krijgen over de verbreding van de Brusselse ring. Er stelt zich een probleem van toegankelijkheid van de luchthaven. De zaken die in de volgende jaren zullen gebeuren, zoals het scheiden van het lopend verkeer en het doorgaand verkeer ter hoogte van Zaventem en Vilvoorde, met een aftakking naar de luchthaven, zullen enorm belangrijk zijn. Niet alleen voor Uplace, mijnheer Sanctorum – om dat woord hier eens te laten vallen –, maar ook voor de toegankelijkheid van de luchthaven. De investering in de ring zal ten goede komen van de mobiliteit van de regio en zo meer werkgelegenheid creëren. Ik kijk uit naar de actualisering op 10 maart. Ik heb enkel een formeel antwoord gekregen op mijn schriftelijke vraag. Voorzitter, ik zou ook graag de fiches inkijken, per mail of per post, zodat we die kunnen opvolgen.

We moeten ervoor oppassen dat we niet opnieuw de discussie over ecologie en economie in de regio zullen voeren. De lowcostterminal is uitgesteld. Verschillende partijen hebben daar bezwaar tegen ingediend, van Greenpeace tot gemeentebesturen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Zij zijn Charleroi gunstiger gezind dan Zaventem. De Vlaamse Regering en de Vlamingen moeten achter die economische ontwikkeling staan. Het is niet noodzakelijk zo dat economie in tegenstelling is met ecologie. Mijnheer Watteuw, de regio is gegroeid met minder nachtvluchten. Het is dus altijd mogelijk om oplossingen te vinden, zolang men maar bereid is om naar de toekomst te kijken en te investeren op alle terreinen:

economie, ecologie, mobiliteit enzovoort. Het is een globaal pakket. Ik hoop dat START verder de weg zal wijzen.

Minister-president, ik dank u in ieder geval voor uw antwoord.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Mijnheer Van Rompuy, ik heb genoteerd dat volgens u economische ontwikkeling mogelijk is met een daling van de nachtvluchten en dat de voorbije jaren dat hebben geïllustreerd. Dat is nu net ons punt in dit dossier. Ik ben blij dat u dat ondersteunt.

Minister-president, er zijn inderdaad ook toppolitici terechtgekomen in de luchthavensector. Misschien staat er u een mooie toekomst te wachten. Ik denk wel niet dat die aan een controlescherm stonden, maar goed, u hebt alvast een mooie achtergrondkennis opgebouwd.

Wat START betreft, zijn wij voor een economische ontwikkeling in die regio. Alleen kiezen we voor een andere economische ontwikkeling. Jullie kiezen voor transport en logistiek. Wij hebben daar een andere visie op. Niemand zegt dat er geen economische ontwikkeling mogelijk moet zijn.

Minister-president, u weet dat ik zeer kritisch sta tegenover START zoals het is uitgewerkt en wordt uitgevoerd. U kunt toch niet ontkennen dat het zeer traag verloopt. Er wordt zeer veel vergaderd. Er wordt ongetwijfeld heel wat energie in gestoken. Maar wat is er nu al effectief gerealiseerd van START? Zeer weinig. Of toch, de daling van de nachtvluchten. *(Gelach. Opmerkingen van minister-president Kris Peeters)*

Diabolo, ja. Openbaar vervoer, ja. Er is inderdaad onder meer de Druivenlijn. Dat zijn echter relatief kleine projecten. Het is inderdaad wel een van de goede projecten uit START die werden gerealiseerd. Als de rest daarmee wordt uitgesteld of afgevoerd: voor mij niet gelaten. U moet toch toegeven dat de ontwikkeling van die grote projecten zeer traag verloopt. Er wordt veel vergaderd, maar in de praktijk verandert er heel weinig.

Minister-president, misschien heb ik de actualisatie van de strategische visie op de luchthavenregio gemist in uw antwoord, maar wordt dat nu effectief uitgevoerd en tegen wanneer wordt die actualisatie verwacht?

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Sanctorum, u bent altijd wat polemisch in uw opmerkingen, of zeker toch vandaag. Wij zoeken altijd naar oplossingen. Dat is het verschil tussen het beleid en de oppositie, dat begrijp ik.

Wat het START-project betreft, haalt de heer Van Rompuy terecht aan dat een aantal dingen zijn gerealiseerd en er een aantal in de pijplijn zitten. Ik kan u verzekeren dat er ontwikkelingen en acties zijn geweest bij het bedrijventerrein Meise-Westrode met de Raad van State enzovoort die wij niet hadden kunnen voorzien. Zo is er vertraging opgelopen. Maar de stelling dat er enkel wordt vergaderd en er op het terrein niets wordt gerealiseerd, is niet juist. Misschien moeten we meer communiceren wat we doen, waardoor er misschien met meer kennis van zaken gereageerd kan worden.

In verband met die actualisering moet ik eens nakijken wanneer en hoe we u dat kunnen bezorgen.

Mevrouw De Vroe, ik wist niet dat u stage hebt gelopen bij Jet Airways. Het is een heel goede luchtvaartmaatschappij. Toen we een missie hadden in India, heb ik zelf met de voorzitter en de CEO gesproken. Toen wou men federaal nog een vliegtuigtaks invoeren. Daarop werd vanuit India gereageerd dat als dat werd ingevoerd, zij naar Frankrijk of Nederland zouden verplaatsen. Godzijdank heeft de Federale Regering daarvan afgezien. *(Opmerkingen van de heer Hermes Sanctorum)*

Ja, maar dat is dus afgevoerd, met als gevolg dat Jet Airways Zaventem blijft aandoen en er zelfs sprake is van een bijkomende lijn. Ook de verbindingen met de rest van Europa via de

trein of het vliegtuig zijn een zorg. Toen was er de discussie in welke mate Jet Airways deel kon uitmaken van de Star Alliance. Goed, we volgen het van nabij. Heel specifiek is dat de zetels in de vliegtuigen van Jet Airways als een visgraat zijn gemonteerd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over intergewestelijke samenwerking in functie van ondernemingen in moeilijkheden
- 910 (2011-2012)**

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Minister, vandaag stond in de krant dat de voorbije maand 820 bedrijven failliet gingen. Het is de slechtste januarimaand ooit. 1800 mensen verloren daarbij hun job. We hebben zopas nog over Bekaert gesproken, waar 600 mensen hun job verliezen. Dat heeft een grote impact. Iedereen schreeuwt moord en brand over Bekaert. Ik vind dat we die 1800 mensen bij de faillissementen ook niet uit het oog mogen verliezen. Dat zeg ik even terzijde, want mijn vraag gaat over eventuele interregionale samenwerking voor bedrijven in moeilijkheden.

In 2011 legde in Vlaanderen 1 op de 101 ondernemingen de boeken neer, in Wallonië 1 op de 84 en in Brussel 1 op de 57. Naast het preventief bedrijfsbeleid dat Vlaanderen heeft uitgebouwd, kunnen ondernemingen die in moeilijkheden raken zich ook laten begeleiden door georganiseerde diensten. Onderzoek toont aan dat Vlaanderen hierbij het best is georganiseerd. Diensten als Efrem, Tussenstap en Boeren op een Kruispunt begeleiden en adviseren onze ondernemingen in moeilijkheden. De cijfers bewijzen hun goede aanpak.

In Wallonië bestaan er ook verschillende organisaties. Tot voor kort bestond er echter geen structurele aanpak om bedrijven in moeilijkheden te begeleiden. In september 2011 werd door de Union des Classes Moyennes (UCM) het netwerk Cipre opgericht, een interprofessioneel centrum voor preventie van de risico's van ondernemers. Een eerste stap is daar gezet. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest bestaat het Centrum voor ondernemingen in moeilijkheden (COM).

Deze verscheidenheid aan initiatieven getuigt van dynamisme van de vele actoren, maar tegelijk is er een gebrek aan een gemeenschappelijke visie inzake de aanpak van de problemen van ondernemingen in moeilijkheden. De gevolgen van faillissementen zijn soms voelbaar over de gewestgrenzen heen. Faillissementen zijn in Wallonië twee keer en in Brussel anderhalve keer groter dan in Vlaanderen. Dat betekent dat onze Vlaamse ondernemingen, vooral de toeleveringsbedrijven, dubbel zoveel kans hebben om in financiële moeilijkheden te geraken als gevolg van faillissementen over de gewestgrenzen heen.

Minister-president, vindt u het opportuun om een goede samenwerking inzake de begeleiding van ondernemingen in financiële moeilijkheden tussen Vlaanderen, Wallonië en Brussel te bewerkstelligen? Welke stappen werden tot op heden door Vlaanderen ondernomen om de samenwerking tussen de verschillende gewesten inzake begeleiding van ondernemingen in moeilijkheden en faillissementen op één lijn te brengen? Welke stappen kan Vlaanderen eventueel in de nabije toekomst nemen om deze samenwerking te bewerkstelligen?

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Ik heb ook de krant gelezen. We hebben inderdaad de slechtste januarimaand ooit achter de rug, met heel veel faillissementen. Maar als ik uw vraag bekijk, denk ik dat we beter eerst voor eigen deur vegen en dan kijken hoe we eventueel over de gewestgrenzen heen kunnen samenwerken. Het economische klimaat is al moeilijk genoeg.

We moeten nu al alle zeilen bijzetten om onze bedrijven overeind te houden. Vandaag ook heb ik in de krant gelezen dat het nu eindelijk officieel is: we leven in een recessie. *(Opmerkingen van de heer Robrecht Bothuyne)*

Dat voorspellen we al heel lang. Naar aanleiding van de begrotingsbesprekingen eind vorig jaar hebben we erop gewezen dat we niet naar 0,8, niet naar 0,4 en niet naar 0,2 procent zouden gaan, maar naar een negatieve groei. Nu zien we dat het inderdaad zo is, jammer genoeg.

Indien jobcreatie of jobbehoud in Vlaanderen gebaat is bij een samenwerking over de gewestgrenzen heen, mij niet gelaten, maar in deze tijden van globalisering moeten we niet enkel over gewestgrenzen heen, maar wereldwijd kijken hoe onze bedrijven in het grotere plaatje passen. Laat ons dus eerst kijken hoe we het in Vlaanderen beter kunnen doen en indien dat nodig is, niet enkel over gewestgrenzen heen, maar gewoon wereldwijd, kijken hoe onze bedrijven gebaat kunnen zijn bij alle mogelijke incentives.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, technisch spreken we van een recessie wanneer er opeenvolgend in twee kwartalen een negatieve groei is. Dat heeft zich voorgedaan in 2011: het vierde kwartaal ten opzichte van het derde kwartaal. Dat betekent niet dat de totale economische groei negatief is. In 2011 zal de economische groei 1,9 procent zijn. Laat ons hopen dat we in 2012 toch nog boven de nul blijven, maar dat is op dit moment koffiedik kijken. Met de vervroegde begrotingscontrole zullen we het cijfer sterk naar beneden toe aanpassen en daarmee rekening houden.

Mevrouw Fournier, we moeten wel een onderscheid maken tussen de organisaties die actief zijn op het vlak van de begeleiding van ondernemers in moeilijkheden en degene die werken aan preventief bedrijfsbeleid. U moet voorzichtig zijn en dat onderscheid duidelijk maken.

Wat de begeleiding van ondernemers in moeilijkheden betreft, is het delen van wederzijdse kennis bevorderlijk voor een betere werking. Daarin hebt u gelijk. Dat geldt ook voor organisaties die opvang en begeleiding verzekeren van ondernemers die met een faillissement geconfronteerd zijn. Er zijn immers belangrijke parallellen, vooral omdat alle zelfstandige ondernemers onder een gezamenlijk stelsel van sociale zekerheid vallen. Ook de Koning Boudewijnstichting adviseert via een studie uit december 2011 van het Studiecentrum Voor Ondernemerschap en het Centre d'Etude de la Performance des Entreprises dat er vormen van ervaringsuitwisseling moeten zijn tussen de organisaties die actief zijn in de drie gewesten. Samenwerking is dus opportuun. Daar hebt u een punt. Zoals u opmerkte, kan Vlaanderen al bogen op enkele organisaties die actief zijn op dit vlak. Daarover hebben we in het verleden ook al gesproken.

Ik ben de mening toegedaan dat door onderlinge samenwerking en afstemming in Vlaanderen met betrekking tot de dienstverlening aan ondernemers in nood nog veel vooruitgang kan worden geboekt.

De heer Deckmyn heeft opgemerkt dat we ervoor moeten zorgen dat het hier goed draait. Ik heb Efrem en Tussenstap gevraagd om een gezamenlijk actieplan in te dienen. Dit moet het mogelijk maken de potentiële synergie tussen beide organisaties maximaal te benutten. Daar zijn in het verleden al eerder vragen over gesteld. We hebben dat actieplan ontvangen. We zullen hier de nodige consequenties aan verbinden. Dit is voor mij de prioriteit voor 2012. Dit doel bereiken, zal heel wat overleg tussen beide organisaties vergen.

Kennisuitwisseling, contacten en samenwerking over de taalgrens heen zijn zeer belangrijk. De Koning Boudewijnstichting beveelt dit ook aan. Er moet in Vlaanderen nog heel wat werk worden verzet. We zijn daar volop mee bezig. We hebben echter nog geen concrete stappen gezet. Dat zal in de loop van de komende periode zeker van nabij worden bekeken. Mevrouw

Fournier heeft in haar vraag om uitleg immers terecht opgemerkt dat heel wat toeleveranciers in Vlaanderen de gevolgen van faillissementen in Wallonië en in Brussel ondergaan.

De kennisuitwisseling tussen Vlaanderen, Wallonië en Brussel kan in het actieplan voor volgend jaar worden opgenomen. Dat zou zo snel mogelijk moeten gebeuren. Ik zal het Comité Preventief Bedrijfsbeleid concreet vragen na te gaan of een samenwerking of een ervaringsuitwisseling een meerwaarde kan opleveren om faillissementen te voorkomen. De dossierbegeleiders van het Vlaams Agentschap Ondernemen zullen dit verder opvolgen en concretiseren.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. De heer Deckmyn heeft gesteld dat we eerst voor onze eigen deur moeten vegen en pas nadien over de gewestgrenzen moeten kijken. Ik weet ook dat het probleem verder dan onze eigen gewestgrenzen gaat. Het is een Europees en een internationaal probleem.

Ik wil echter benadrukken dat u de afgelopen jaren redelijk veel stappen heeft gezet om de kleinere bedrijven in moeilijkheden te helpen en om de betrokkenen na een eventueel faillissement naar een eventuele andere job te begeleiden.

Ik ben vooral om de kleinere bedrijven bekommerd. Zoals ik al heb gesteld, komen grote bedrijven als Bekaert altijd sterk aan bod. Over de kleinere bedrijven wordt vaak niet zo veel gepraat. Ik zal dan ook op die nagel blijven hameren. De Vlaamse Regering moet een goed en efficiënt beleid voor die bedrijven en kleine zelfstandigen in moeilijkheden ontwikkelen. Ik kijk uit naar een eventuele samenwerking over de gewestgrenzen heen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Matthias Diependaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de uitbouw van een uniek loket - 913 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, eigenlijk sluit deze vraag om uitleg perfect bij ons vorig gespreksonderwerp aan. Op dit punt kunnen ze ons aan de andere kant van de gewestgrens nog iets bijleren. Wat de uitbouw van het uniek loket betreft, staan ze daar al een heel stuk verder dan wij. Op zich heb ik daar geen problemen mee. We moeten ervoor zorgen dat we die achterstand inhalen of dat gewoon doen zonder ons met de andere kant van het land te vergelijken.

Als onderdeel van Vlaanderen in Actie (ViA) is het meerjarenplan Slagkrachtige Overheid uitgewerkt. Dit plan is opgesteld om de overheid efficiënter te organiseren. Daarvoor zijn vier doelstellingen naar voren geschoven, namelijk minder bestuurlijke drukte, meer doen met minder, een betere dienstverlening en meer vertrouwen van burgers, organisatie en bedrijven.

Een onderdeel van het project ‘minder bestuurlijke drukte’ bestaat uit de verdere uitbouw van het in het licht van de Europese Dienstenrichtlijn opgezet uniek loket voor de ondernemer in Vlaanderen. Dit houdt in dat de dienstverrichter op een enkele plaats alle noodzakelijke informatie kan terugvinden. Dat is de essentie van een uniek loket.

De hiervoor vooropgestelde timing was afhankelijk van de totstandkoming van een samenwerkingsakkoord over de Europese Dienstenrichtlijn met de federale overheid. Dit is in feite een opvolgingsvraag. Ik heb hierover in mei 2011 al een vraag om uitleg gesteld.

Het belang van een uniek loket wordt onder meer door de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) onderschreven. Een uniek loket kan ondernemingen en ondernemers als frontoffice op een proactieve en oplossingsgerichte wijze benaderen. Zo kan Vlaanderen nieuwe economische investeringen aantrekken door een commerciële dienst op te richten die bevoegd is om, naast de informatieverstrekking over allerhande vergunningen, bijvoorbeeld ook belastingakkoorden met bedrijven af te sluiten. Daarvoor is een samenwerkingsakkoord met de federale overheid nodig.

In mei 2011 heeft de minister-president me verteld dat de goedkeuring van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 december 2009 de implementatie van het uniek loket formeel heeft afgerond. Het was toen echter niet mogelijk hierover een samenwerkingsakkoord met de Federale Regering in lopende zaken af te sluiten. Ondertussen beschikt België opnieuw over een Federale Regering, wat het mogelijk maakt andermaal gesprekken aan te knopen. Zijn die gesprekken al van start gegaan? In mei 2011 heeft de minister-president verklaard dat de definitie van 'lopende zaken' aan interpretatie onderhevig was en geleidelijk verder werd uitgebreid. Hij zou nagaan of dit punt eventueel al onder de ruimere interpretatie viel. Ik weet niet of hij dat uiteindelijk heeft nagevraagd, of de gesprekken over het samenwerkingsakkoord dan al zijn begonnen en wat daar eventueel het resultaat van is.

Minister-president, ziet u mogelijkheden om de bevoegdheden van het uniek loket te verruimen? Het uniek loket zou als een draaischijf met relevante backoffices functioneren. Het kan tevens een begeleidings- en verwijzingsfunctie naar relevante platformen bekleden.

Welke timing hanteert u met betrekking tot de volledige realisatie van het project? Wat zullen de grootste knelpunten voor het project zijn? Welke problemen verwacht u nog?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Diependaele, het samenwerkingsakkoord bevond zich bij de val van de Federale Regering in 2010 in een vergevorderd stadium. Nu de Federale Regering er is, kan het vervolgoverleg inderdaad worden voortgezet. Ik heb er via mijn administratie bij de federale overheid op aangedrongen dit snel opnieuw op te starten. De nodige voorbereidingen worden op dit moment getroffen. Er is dus hoop in deze bange dagen.

Met de goedkeuring van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 december 2009 werd in Vlaanderen de implementatie van het uniek loket formeel afgerond. Daarmee is Vlaanderen in overeenstemming met de Europese Dienstenrichtlijn. De structuur en de activiteiten van het concept 'uniek loket', dat de Vlaamse Regering heeft goedgekeurd, werden hier al uitvoerig besproken bij de bespreking van de Dienstenrichtlijn.

Ik heb ter voorbereiding van het antwoord op uw vraag alles nog eens op een rijtje gezet. Misschien volstaat het dat ik dat aan het secretariaat meegeef, zodat u dat nog eens kunt nalezen.

Het mandaat dat het besluit van de Vlaamse Regering heeft gegeven aan de erkende ondernemingsloketten, in uitvoering van de Dienstenrichtlijn, is beperkt tot enerzijds het geven van informatie en bijstand over erkenningen en vergunningen, en anderzijds tot het aanvragen van de erkenningen en vergunningen in opdracht van de dienstverrichter tot de erkenningen en vergunningen. Het is de bedoeling dat de informatie over erkenningen en vergunningen die werd opgesteld in het kader van de Dienstenrichtlijn deel zal uitmaken van het grotere geheel van informatieverstrekking aan de ondernemers. We willen via sleutelproject 1.1., 'Naar een geïntegreerde benadering van ondernemers', immers komen tot een formule om de informatieverstrekking over overheidsmaatregelen vanuit de Vlaamse overheid richting ondernemers geïntegreerd te laten verlopen. Hiervoor loopt thans een studieopdracht, die een strategische visie en een stappenplan moet opleveren. Of de erkende ondernemingsloketten het aanspreekpunt zullen zijn voor alle informatie van de Vlaamse

overheid ten aanzien van de ondernemers, is niet vanzelfsprekend en weinig waarschijnlijk. Dat moet nog worden bekeken.

De informatie over het eigen beleid – en dan heb ik het over de ondersteuning via het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT), het Agentschap Ondernemen (AO) en Flanders Investment and Trade (F.I.T.) – lijkt mij in eerste instantie een opdracht voor de Vlaamse overheid zelf. Ik wil niet vooruitlopen op de conclusies van de studie die hierover loopt. Als ze klaar is, kunnen we er nog over discussiëren.

Het is, zoals aangegeven, de bedoeling dat er op korte termijn gesprekken worden opgestart om een samenwerkingsakkoord af te sluiten. Vandaag machtigen we de erkende ondernemingsloketten voor de opdrachten en is de implementatie van het uniek loket formeel afgerond, maar we hebben geen impact op de kwaliteitseisen. Daarom wensen we via het samenwerkingsakkoord inspraak te krijgen in de erkenningsvoorwaarden en de kwaliteitseisen voor wat betreft de functie van het uniek loket.

Om dat mogelijk te maken voor een nieuwe erkenningsronde, werd de erkenning van de ondernemingsloketten verlengd van 28 december 2011 tot 8 september 2013 door middel van de wet houdende diverse bepalingen. Wat betreft het project geïntegreerde benadering van de ondernemers, wil ik vóór het zomerreces van 2012 een beslissing voorleggen over de grondslagen van de informatieverstrekking over de overheidsmaatregelen en een voorstel tot implementatie.

Wat zullen de grootste knelpunten zijn van het project? Inzake het samenwerkingsakkoord bestaat de uitdaging erin zo snel mogelijk tot een praktisch en werkbaar akkoord te komen. Inzake de geïntegreerde benadering van ondernemingen is de grootste uitdaging om tot een geïntegreerd informatiekanaal te komen. Vandaag wordt een veelheid aan informatie aangeboden door diverse departementen en agentschappen die zich richten tot ondernemers. Het bestaan van die aparte kanalen is op zich geen probleem, maar het ontbreken van een totaaloverzicht is dat wel. Precies daarom werd dat sleutelproject gekozen.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Minister-president, ik had inderdaad ook gehoord dat een eerste deel nog vóór de zomer zou zijn afgerond. Met die laatste vraag bedoelde ik inderdaad dat het blijkbaar moeilijk zal zijn om alle informatiekanalen daarin onder te brengen. Zal daar nog een studie over worden gevoerd? Welke zouden daar uitvallen? Wat is het probleem? Wat maakt het zo moeilijk om alle informatiekanalen onder dat uniek loket onder te brengen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: De vraag is of het wenselijk is. Technisch kan dat allemaal. Het is dus eerder een opportuniteitsbeoordeling dan een technisch probleem. We kunnen daarop terugkomen wanneer de studie is afgerond.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■